

Onosma nana

Foto: Peter Hellings

Nomenclatuur/etymologie

De geslachtsnaam *Onosma* is, net als bij verwante soorten, afgeleid van de Griekse woorden *onos* (ezel) en *osmé* (geur), mogelijk verwijzend naar de voorkeur van ezels voor de plant of naar een specifieke geur van sommige soorten. De soortnaam *nana* komt uit het Latijn en betekent 'dwerg' of 'klein', wat direct verwijst naar de lage, compacte groeiwijze van deze plant. De naam is in 1846 gepubliceerd door Augustin-Pyramus de Candolle.

Taxonomie

- *Rijk: Plantae*
- *Orde: Boraginales*
- *Familie: Boraginaceae*
- *Onderfamilie: Boraginoideae*
- *Geslacht: Onosma*
- *Soort: Onosma nana*

Synoniemen

Een van de heterotypische synoniemen die voor *Onosma nana* is geregistreerd, is *Onosma decipiens* Schott & Kotschy ex Boiss. Daarnaast wordt soms de naam *Onosma nanum* gebruikt, wat een grammaticale variant is van de soortnaam.

Variëteiten en cultivars

Onosma nana wordt in de tuinbouw voornamelijk als botanische soort aangeboden, vaak simpelweg onder de naam *Onosma nana*. Er zijn geen breed erkende of specifiek benoemde cultivars op de markt die op grote schaal worden verhandeld. Soms wordt in de beschrijving van de soort de bloemkleur gespecificeerd, zoals 'Lemonade Drops', maar dit is meestal een informele beschrijving of handelsnaam voor de soort zelf, die de neiging heeft pastelgele bloemen te hebben.

Familie

Onosma nana behoort tot de familie *Boraginaceae* (Ruwbladigenfamilie). Dit is dezelfde familie als die van onder andere de vergeet-mij-nietjes en het longkruid, en wordt gekenmerkt door de vaak ruwe beharing op de bladeren en de bloemen die in schichten verschijnen.

Hoogte

Deze dwergsoort groeit zeer laag en compact, en bereikt een maximale hoogte van slechts 10 tot 20 centimeter, waardoor het een ideale plant is voor spleten en de voorgrond van een rotstuin.

Bloemkleur

De bloemkleur is witgeel tot pastelgeel. De buisvormige bloemen hangen in kleine trosjes. Er is opgemerkt dat de bloemen van deze soort, net als bij sommige andere *Onosma*-soorten, naarmate ze ouder worden een tint van blauw of roze kunnen krijgen.

Bladkleur

Het blad van *Onosma nana* is groen, maar door de dichte, harige beharing van de smalle, lepelvormige blaadjes krijgt de plant een opvallende grijsgroene, viltige uitstraling. De plant is over het algemeen bladhoudend.

Bloeiperiode

Onosma nana heeft een lange bloeiperiode die zich uitstrekt van de late lente tot de zomer, doorgaans van mei tot en met juli, of soms zelfs tot in augustus.

Standplaats

De ideale standplaats voor deze plant is de volle zon, in zeer goed doorlatende grond. Het gedijt uitstekend op kalkrijke, stenige, schrale of zanderige bodems, vaak in rotsspleten, op muren, in verhoogde bedden of in 'scree'-omgevingen (puinhellingen). De plant is zeer droogtetolerant maar absoluut intolerant voor wintervocht.

Herkomst

De soort is inheems in West-Azië, met name in Turkije. Daar groeit de plant op hoge kalkrotsen, wat de voorkeur voor een kalkminnende en stenige standplaats verklaart.

Soort gewas

Onosma nana is een meerjarige, kruidachtige plant die als een halfheester wordt beschouwd (*subshrub*). Door zijn kleine formaat en compacte groei is het een typische alpenplant of rotsplant. Het vormt een dichte mat van bladrozetten.

Vermeerderingswijze

De plant kan worden vermeerderd door zaad. Het zaad wordt het best zeer dun bedekt met zand of fijn grint. De kieming kan lang duren, soms is koude stratificatie (een koude periode in de koelkast) nodig om de kiemrust te verbreken. Stekken kunnen ook een optie zijn, hoewel dit minder vaak wordt beschreven.

Klimaatzone

Onosma nana is goed winterhard en kan koude temperaturen doorstaan, mits de essentiële voorwaarde van uitstekende drainage is voldaan om wintervocht te voorkomen. Hoewel exacte USDA-zones variëren, is het geschikt voor gematigde bergachtige streken en droge, koude klimaten.

Insecten

Zoals veel planten in de *Boraginaceae*-familie, is *Onosma nana* een waardevolle voedselbron voor bestuivers. De bloemen trekken diverse insecten aan, waaronder bijen, die profiteren van de nectar.

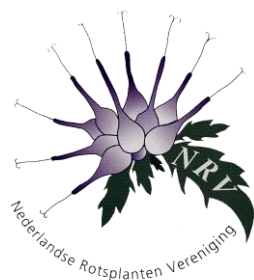
Bronvermelding

<https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:119744-1>

<https://www.tuinadvies.be/plantengids/10666/onosma-nana>

<https://www.alpinegardensociety.net/plants/it-was-all-plain-sailing-getting-into-wisley-today-no-pretending-in-disguise-for-a-floral-celebration>

<https://darcyeverest.co.uk/product/onosma-nana/>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	Afgeleid van Grieks <i>onos</i> (ezel) en <i>osmé</i> (geur), met Latijns <i>nana</i> (dwerg, klein) voor de afmeting.
Taxonomie	<i>Rijk: Plantae, Clade: Tracheophyta, Clade: Angiospermae, Clade: Eudicotyledones, Clade: Asteriden, Orde: Boraginales, Familie: Boraginaceae, Onderfamilie: Boraginoideae, Geslacht: Onosma, Soort: Onosma nana</i>
Synoniemen	<i>Onosma decipiens, Onosma nanum</i>
Variëteiten en cultivars	Geen breed erkende cultivars. Informele handelsnaam: 'Lemonade Drops'.
Familie	<i>Boraginaceae</i> (Ruwbladigenfamilie)
Hoogte	10 tot 20 centimeter
Bloemkleur	Witgeel tot pastelgeel, verkleurend naar blauw/roze.
Bladkleur	Groen met een grijsgroene, viltige uitstraling door harige beharing.
Bloeiperiode	Mei, Juni, Juli, Augustus
Standplaats	Volle zon, zeer goed doorlatende, stenige/zanderige, kalkminnende grond.
Herkomst	Turkije (inheems op hoge kalkrotsen).
Soort gewas	Meerjarige, kruidachtige plant/halfheester (rotsplant).
Vermeerderingswijze	Door zaad (eventueel koude stratificatie) en door stekken.
Klimaatzone	Goed winterhard, vereist droogte (geen wintervocht).
Insecten	Trekt bestuivers aan, waaronder bijen en vlinders.